

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 27 октомври 2020 година, врз основа на примена жалба од Здружението на граѓани „Цивил - центар за слобода“, ја донесе следната:

ОДЛУКА

ЖАЛБАТА СЕ ОТФРЛА КАКО НЕОСНОВАНА

Интернет – порталот „Текст.мк“, со колумната насловена „Лобирање за директор на Агенција за филм“, не ги прекршил етичките и професионални стандарди.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 17 октомври 2020 година, Здружението на граѓани „Цивил - центар за слобода“, поднесе жалба за текстот со наслов „Лобирање за директор на Агенција за филм“, објавен на 14 октомври 2020 година, на интернет – порталот „Текст.мк“ (www.text.mk).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи неточно и нефер известување, незастапена втора страна, пристрасност и неурамнотеженост во информирањето, мешање на факти и мислење, вест и коментар и дискриминација, односно дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членовите 1, 10, 13 и 16.

Подносителот на жалбата смета дека во оспорениот текст се изнесуваат повеќе невистини и неточни информации. Од Здружението, меѓу другото, забележуваат дека во содржината „Цивил“ бил клеветен дека правел нарачани интервјуа, а новинарката била напаѓана без никакви аргументи.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет – порталот „Текст.мк“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот не одговори на наводите на жалбата.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **НЕОСНОВАНА** и едногласно одлучи дека нема прекршување на Кодексот на новинарите на Македонија.

Комисијата во оспорената колумна не најде доволно елементи за нефер известување, незастапена втора страна, пристрасност и неурамнотеженост во информирањето, мешање на факти и мислење, вест и коментар и дискриминација, ниту дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членовите 1, 10, 13 и 16, на кои упатува жалителот.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 27 октомври 2020 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина. Најпрво, заклучија дека не можат и немаат право да ги утврдуваат фактите наведени во неа. Надлежност на Комисијата е единствено да ги утврдува етичките и професионалните стандарди во новинарскиот производ.

Комисијата, најнапред, утврди дека се работи за колумна, новинарски жанр кој сам по себе дозволува послободен израз, преку кој авторот може да ги искаже своите ставови и вредносни судови и до степен на претерување, но, секако, да не ги надмине границите на слобода на изразување. Токму таков е и актуелниот случај со колумната „Лобирање за директор на Агенција за филм“, во која авторката изнесува критички ставови, лични коментари и мислења за повеќе прашања, со фокус на состојбите во Агенцијата за филм и воопшто во македонската кинематографија.

Иако во содржината има извесни елементи на тенденција и впечаток дека авторката се обидела да се пресмета со нејзини колеги и претставници од граѓанскиот сектор, сепак, Комисијата се согласи дека таквиот јазик не излегува рамките на слобода на говор, кој го дозволува жанрот колумна. Ова уште повеќе што авторката на текстот е новинарка и филмска критичарка, која е релевантна да искажува лични мислења и ставови на теми поврзани со филмот. Вредносните судови не можат да бидат предмет на докажување, ниту на правилото на „втора страна“, а колумната, како форма, дозволува целосна авторска слобода, дури и до степен на занемарување на фактите, сè додека јазикот на авторот не генерира нетрпеливост, говор на омраза или дискриминација. Во случајов, Комисијата не најде такви елементи.

Одлуката на Комисијата за жалби да ја отфрли претставката на Здружението на граѓани „Цивил - центар за слобода“ како неоснована ја темели и на податокот дека интернет – порталот „Текст.мк“, на својата веб-страница, експлицитно се оградил од ставовите искажани во рубриката „Колумни“, со образложение дека тоа се лични ставови на авторите, а не на редакцијата.

Во однос на наводите на жалителот дека оспорениот текст содржи елементи на клевета, Комисијата се согласи дека, и во случајов, останува на веќе воспоставената пракса и надлежности да не расправа и утврдува евентуално постоење на навреда и клевета. Став на Комисијата е дека таквата проблематика е судска материја. Надлежност на Комисијата е единствено да утврдува евентуално прекршување на Кодексот на новинарите на Македонија.

Во оваа прилика, Комисијата за жалби потсетува дека колумнистите секогаш треба да се потпираат на правото на „фер коментар“, да постават разумни граници на слобода на изразување и да водат сметка за моралните стандарди кога ѝ се обраќаат на публиката. Ова, секако, не треба да го детерминира или ограничи на каков било начин правото на авторот да го избере својот сопствен стил на изразување, сè додека не е навредлив и непримерен.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердем Ахмет.

Се обврзува интернет – порталот „Текст.мк“ (www.text.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

